

ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ В ЕНДОКРИНОЛОГІЇ ЗА ДОПОМОГОЮ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

О. В. Муравльова

ВДНЗ України “Українська медична стоматологічна академія”

Вступ. Заняття з ендокринології у вищих медичних навчальних закладах проводяться у відповідності з Програмою, затвердженою МОЗ України. Одним з методів навчання студентів є робота з хворими, вирішення ситуаційних задач, самостійна робота на практичних заняттях. Тому дуже важливо використовувати стандартизовані методи оцінювання професійної компетентності – ліцензійні інтегровані іспити (Крок – 2).

Основна частина. Тестові завдання побудовані на основі теоретичних питань або умовах задач із заданою конструкцією (форматом) пошуку відповідей. Є різноманітні конструкції тестових завдань, що диференціюються за рівнем складності. Існують загальновідомі переваги тестового контролю: його уніфікованість, стандартизованість, можливість охопити контролем одночасно всіх студентів, вести контроль по всьому масиву матеріалу, систематично робити «зрізи успішності», здійснювати контроль.

Але програмоване навчання та контроль має і вагомі недоліки, недооцінка яких може мати серйозні наслідки: широке домінування програмованих методів навчання обмежує можливості розвитку логічного мислення майбутніх фахівців, їх аналітичної та мовної функції, які розглядаються, як центральні необхідні компоненти сучасної моделі фахівця. Тому сучасна організація професійного навчання передбачає використання широкого спектру традиційних та нових методів, серед яких певна (не головна) роль належить програмованим. Особливе місце у цьому ряду займають методи, що дозволяють, розвивати та діагностувати рівень професійного мислення, вмінь та навичок майбутніх фахівців. Можливість засобів програмованого контролю у цій сфері досить обмежені. Сучасний викладач повинен володіти широким арсеналом сучасних методів і засобів, у тому числі і програмованими. Розглянемо принципи побудови матеріалів програмованого навчання та контролю, диференціюючи їх по рівнях професійної підготовки.

Застосування тестів успішності з метою контролю неодмінно вимагає попереднього проведення складної процедури їх стандартизації, направленої на визначення цих характеристик тести не можуть бути застосовані в навчальній діагностичній практиці, тим більше на підсумковому рівні.

Складна і громіздка процедура стандартизації тестів, що використовується для підсумкового контролю рівня професійної підготовки, є доцільною і повинна проводитись із залученням спеціалістів відповідного фаху. Разом з тим, розробка тестів для поточного, проміжного контролю, що виконується у великих обсягах і, як правило, неспеціалістами в області стандартизації може бути здійснена на основі наближеного урахування основних критеріїв, що визначають якість тестового матеріалу. Розкриємо ці критерії.

Надійність – характеризує ступінь відтворення результатів тесту при повторних вимірюваннях, ступінь стабільності результатів вимірювань.

Валідність – визначає ступінь відповідності тесту якості, що вимірюється, наприклад, рівню досягнень студента у пізнавальній діяльності.

Точність – дозволяє оцінити величину похибки в вимірюванні певної якості.

Критерії об'єктивності – вимагає мінімізації впливу суб'єктивних факторів, що реалізується на основі об'єктивізації процедури вимірювання, обробки та інтерпретації результатів тестових вимірювань.

При розробці тестів широким загалом викладачів найбільш важливими і доступними для урахування є критерії точності та валідності.

Урахування критерію точності, що дозволяє визначити величину похибки вимірювань, вимагає уважного відношення до питання про обсяг батареї тестових завдань, на основі яких здійснюється оцінювання студентів. Для орієнтації в цьому питанні необхідно враховувати, що точність тестових вимірювань залежить від кількості тестових завдань в батареї, таким чином: тест, який складається з 10 тестових завдань забезпечує похибку оцінки – 50%, 25 тестових завдань – 25%, 100 тестових завдань – 10%, 400 тестових завдань – 5%. Ці співвідношення важливо враховувати при складанні тестів проміжного, і особливо, рубіжного та підсумкового контролю.

Коротко торкаючись довжини тестів для рубіжного і підсумкового контролю, слід підкреслити, що у відповідності до сучасних вимог загальна кількість тестових завдань у середньому визначається за таким критерієм: кількість тестових завдань приблизно повинна бути рівна кількості сторінок тексту матеріалу в навчальній літературі, що береться на контроль.

Урахування критерію валідності вимагає визначення ступеня відповідності тесту вимірювання якості. Вимірюваною якістю у нашому випадку є рівні професійної підготовки. Таким чином, урахування критерію валідності при розробці тестів успішності вимагає конструювання їх у чіткій відповідності до змісту основних рівнів засвоєння (підготовки), на контроль яких вони спрямовані.

Загалом, розробка та впровадження тестів в сучасну педагогічну практику в ендокринології вимагає у кожному конкретному випадку відповіді на виключно важливе питання, а саме: що ми вимірюємо, використовуючи як діагностичний засіб той чи інший тестовий матеріал. Висвітлення проблеми валідності діагностичного засобу на педагогічному рівні не може розглядатися як зайве, або упереджене. Це принципове питання з якого повинен починатися процес розробки тестів і на ньому же будуватися процедура діагностики.

Узагальнюючи можливість розробки і застосування тестів успішності слід підкреслити, що дотримання критеріїв валідності вимагає від авторів чіткої орієнтації на навчальні цілі, заплановані в рівнях засвоєння. Визначивши необхідний рівень контролю (проміжного, рубіжного, підсумкового) розробляють відповідні йому валідності тести успішності, що дозволяють оцінити ступінь досягнення цього рівня студентами.

Висновок. Таким чином, використання стандартизованих методів оцінювання в ендокринології дають змогу оцінити певний рівень навчальних досягнень з урахуванням основних критеріїв, що визначають якість тестового матеріалу: надійність, валідність, точність, критерії об'єктивності.

Література

1. Ендокринологія, фізична реабілітація, та спортивна медицина: Навчальний посібник з тестового контролю/ Л.С. Бобирьова, І.І. Дворник, Д.М. Бойко та ін. – Полтава, 2011. – 207с.
2. Ендокринологія: Навчальний посібник з тестового контролю/ П.М. Боднар, Ю.І. Коміоаркно та ін. – Київ, 2006. – 101с.
3. В.Є. Мілерян. Методичні основи підготовки і проведення навчальних занять в медичних вузах (медичний посібник): – Київ, «Хрещатик», 2004. – 80с.

УДК 616-378.14

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ НЕВРОЛОГІЇ НМУ ІМ. О.О.БОГОМОЛЬЦЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ РОСІЙСЬКОМОВНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

О. А. Мяловицька, М. Г. Матюшко

Національний медичний університет ім. О.О.Богомольця

Вступ. Науково-педагогічним складом Національного медичного університету ім. О.О.Богомольця проведено значну роботу з впровадження кредитно-модульної системи в організацію навчального процесу, здійснено вагомі кроки щодо інтеграції медичної освіти України у світовий освітній простір, що передбачає модернізацію освіти згідно положень Болонської декларації [1,3].

Основна частина. Неврологія є однією із провідних дисциплін, які вивчаються на 4 курсі медичних факультетів у Національному медичному університеті ім. О.О.Богомольця, викладання неврології проводиться за кредитно-модульною системою, використовуються циклова система навчання. Практичні заняття проводяться згідно з планом та організаційною структурою, яка включає підготовчий етап (контроль висхідного рівня знань), основний етап (формування професійних навичок) та заключного (контроль і корекція професійних навичок та умінь). У Національному медичному університеті ім. О.О.Богомольця значно збільшилась кількість студентів-іноземців російськомовної форми навчання. Є певні проблеми, це низький рівень знання російської мови, деяких основ теоретичних дисциплін, особливо нормальної анатомії, фізіології, фармакології у студентів-іноземців російськомовної форми навчання. Іноземні студенти російськомовної форми навчання забезпечуються необхідними носіями інформації, як електронними так і паперовими носіями («Неврология» посібник під редакцією проф. Віничука С.М., 2010р., методичні рекомендації, тести для комп'ютерного тестування та ін.). Крім того вони мають доступ до мережі Інтернету, де можуть отримати інформацію на сайті кафедри неврології про всі зміни чи нововведення.

Студентам-іноземцям читаються лекції професорами і доцентами кафедри згідно розкладу (4 лекції з пропедевтики нервових хвороб та 6 з клінічної неврології).